

Svar (24/6 97)

Skatteministeren (Carsten Koch):

Spørgsmålet rummer fire underspørgsmål. Jeg har nummereret underspørgsmålene i marginen til spørgsmålet samt markeret begyndelsen af hvert underspørgsmål i teksten. Til disse underspørgsmål har jeg følgende svar:

Ad 1:

Jeg er ikke bekendt med, at fristerne for forældelse af skattekrav er i strid med menneskerettighederne.

De egentlige forældelsesregler for skattekrav har været uændret siden begyndelsen af dette århundrede. De særligt korte frister på 3 år for henholdsvis myndighedernes og skatteydernes adgang til at ændre en skatteansættelse er indført under den borgerlige regering i 1990.

Reglerne om menneskerettigheder er ikke skarpt formulerede, og menneskerettighedsdomstolen anvender en såkaldt »dynamisk fortolkningsteknik.« Disse forhold gør, at det ofte er vanskeligt at afvise en påstand om, at en regel muligvis krænker menneskerettigheder.

Med det grundlag, som den pågældende avisomtale giver, forekommer det mig, at Isi Foighel ikke har ret i sin påstand.

Menneskerettighedssynspunktet er, at en forældelsesfrist ikke må begynde at løbe fra et tidspunkt, der ligger forud for det tidspunkt, hvor borgerne får kendskab til det krav, der er omfattet af forældelsesfristen.

Isi Foighel's synspunkt er tilsynladende, at i de tilfælde, hvor en skatteyder har fået medhold af domstolene i, at en ligningsmæssig praksis ikke har tilstrækkelig hjemmel i loven, er det en krænkelse af menneskerettigheder, hvis en anden skatteyder med en tilsvarende sag på grund af fristregler udelukkes fra nu at få afgjort sin »gamle« sag på det nye retsgrundlag.

Men her synes Isi Foighel at overse, at der i disse tilfælde som udgangspunkt ikke er tale om, at der er fremkommet nye oplysninger om de faktiske forhold i sagen. Der er som udgangspunkt tale alene om en ændret fortolkning af de retsregler, der var gældende for det pågældende indkomstår. Derfor er det ikke rigtigt, at skatteretlige fristregler løber fra et tidspunkt, der ligger forud for det tidspunkt, hvor skatteyderen havde mulighed for at kende de omstændigheder, der begrunder kravet.

Hvis man generelt vil anse også en ændret fortolkning af retsregler for sådanne nye

omstændigheder, der kan begrunde en genoptagelse af en sag, der i øvrigt er forældet, vil det i mine øjne indebære, at forældelsesregler mister en væsentlig del af deres indhold. Formålet med forældelsesregler er jo, at man – det være sig myndigheder eller borgere – på et eller andet tidspunkt kan »viske tavlen ren« for gamle tvister.

Efter hidtidig retsopfattelse er det som udgangspunkt op til den enkelte borger, hvis han eller hun var utilfreds med den oprindelige afgørelse, dengang at få prøvet afgørelsen i klagesystemet og evt. af domstolene.

Dertil kommer for så vidt angår skatteområdet, at får en skatteyder med en tilsvarende sag nu afslag på at få genoptaget en gammel skatteansættelse, kan afslaget prøves i det administrative klagesystem og evt. af domstolene.

Jeg kan imidlertid ikke sidde en påstand som denne overhørig, hvorfor Justitsministeriet allerede i maj måned er bedt om en udtalelse herover.

Ad 2:

Efter § 4, stk. 1, i skattestyrelsesloven har en skatteyder ret til at få genoptaget en skatteansættelse, hvis skatteyderen fremsætter anmodning herom senest 3 år efter udløbet af det pågældende indkomstår og fremlægger nye oplysninger, der kan medføre en ændret ansættelse.

Fra den 1. januar 1996 har skatteministeren efter § 4, stk. 2, i skattestyrelsesloven været bemyndiget til, når forholdene i særlig grad taler derfor, at efterkomme en genoptagelsesansøgning, der fremsættes mere end 3 år efter udløbet af det pågældende indkomstår, såkaldt ekstraordinær genoptagelse. Denne kompetence administreres af de lokale told- og skatteregioner med klageadgang til Told- og Skattestyrelsen. Retningslinier for kompetencens administration er givet under punkt 5 i cirkulære nr. 71 af 12. april 1996 om skattemyndighedernes ansættelsespligter efter skattestyrelsesloven, jf. bilaget til dette svar, hvor punkt 5 er gengivet. (Ikke optrykt her). Efter forarbejderne til § 4, stk. 2, kan domstolene fuldt ud efterprøve skatteministerens skøn over, hvilke omstændigheder, der skal anses for så særlige, at de begrunder en ekstraordinær genoptagelse.

Ad 3:

Efter Told- og Skattestyrelsens cirkulære 1993-9 udsendes et særligt cirkulære hver gang Lig-